
AURKIBIDEA

---

1 ONTZIRATZE-MATERIALAK

1.1 SARRERA	8
1.2 ONTZIEK BETE BEHARREKO EZAUGARRIAK	8
1.3 ONTZIRATZE-MATERIALAK	11
1.3.1 Papera eta kartoia	11
1.3.2 Metala	12
1.3.2.1 Hiru piezako latak	12
1.3.2.2 Bi piezako latak	12
1.3.2.3 Aluminiozko ontzi erdi zurrinak	14
1.3.3 Beira	14
1.3.4 Plastikoak	15
1.3.4.1 Ontzi malguak	15
1.3.4.2 Ontzi zurrinak eta erdizurrinak	16

---

2 ETIKETATZE-MATERIALAK

2.1 SARRERA	17
2.2 ETIKETATZE-ARAUTEGIA	17
2.2.1 Nahitaezko informazioa	17
2.2.1.1 Produktuaren izena	17
2.2.1.2 Osagaien zerrenda	18
2.2.1.3 Hainbat osagaien kantitateak	18
2.2.2.4 Alkohol-gradua	18
2.2.2.5 Kantitate garbia	18
2.2.2.6 Iraungitze-data edo kontsumitze-data hobetsia	18
2.2.2.7 Kontserbatzeko baldintza bereziak	18
2.2.2.8 Nola erabili?	19
2.2.2.9 Sozietatearen izena	19
2.2.2.10 Sorta	19
2.2.2.11 Jatorria	19
2.2.2 Nutrizio-informazioa	19
2.2.3 Borondatezko informazioa	21
2.2.3.1 Jatorrizko deiturak eta labelak	21
2.2.3.2 Etiketa ekologikoak	21
2.2.4 Etiketa-mota	21
2.2.4.1 Ontzietan inprimatuak	21
2.2.4.2 Erantsitako etiketak	22
2.2.5 Eransgarri-mota	22
2.2.6 Barra-kodea	22

3 PAKETATZE-MATERIALAK

3.1 SARRERA	23
3.2 EGINKIZUNAK	23
3.3 MATERIALAK	23
3.3.1 Zura	24
3.3.2 Plastikoa	24
3.3.3 Kartoia	24
3.4 PAKETATZE-MAILAK	24
3.4.1 Lehen maila	24
3.4.2 Bigarren maila	25
3.4.3 Hirugarren maila	25

4 ZIGILATZE-MATERIALAK

4.1 SARRERA	26
4.2 ZIGILATZE-SISTEMAK	26
4.2.1 Paperezko eta kartoizko ontzien zigilatze-sistemak	26
4.2.2 Beirazko ontzien zigilatze-sistemak	26
4.2.3 Metalezko ontzien zigilatze-sistemak	27
4.2.4 Film malguzko ontzien zigilatze-sistemak	27

5 ONTZIRATZE-PROZESUAK

5.1 SARRERA	28
5.2 BOTILATAN ETA POTOTAN ONTZIRATZEA	29
5.2.1 Makina ontziz elikatzea	29
5.2.2 Ontzi hutsak garbitzea	29
5.2.3 Ontziak betetzea	29
5.2.3.1 Betetze-sistemak	29
5.2.3.2 Betetze-kantitatea	30
5.2.3.3 Likido estalgarriak	31
5.2.4 Botilak eta potoak ixtea	31
5.2.4.1 Botilak ixtea	31
5.2.4.2 Potoak ixtea	31
5.2.5 Ontzi beteak garbitzea	31
5.2.6 Bero-tratamendua	32
5.2.7 Ontzi beteak lehortzea	32
5.2.8 Ontziak etiketatzea	32
5.2.9 Ontziak paketatzea eta zigilatzea	33
5.2.10 Paletetan jartzea	33
5.2.11 Biltegitratzea	33
5.3 LATARATZEA	33
5.3.1 Lata hutsak biltegitratzea eta manipulatzeko	33
5.3.2 Lata hutsak garbitzea	34
5.3.3 Latak betetzea	34
5.3.4 Latak ixtea	34
5.3.4.1 Ixte-elementuak eta pausoak	35
5.3.5 Bero-tratamendua	35
5.3.6 Latak hoztea	36
5.3.7 Lata beteak biltegitratzea eta manipulatzeko	36
5.4 ONTZI MALGUETAN ONTZIRATZEA	38
5.4.1 Sarrera	38
5.4.2 Poltsak	38
5.4.2.1 Paperezko poltsak	38
5.4.2.2 Film plastikozko poltsak	38
5.4.2.3 Sare irekiko poltsak	39
5.4.2.4 Poltsak kaxatan sartuak (bag-in-box)	39
5.4.2.5 Poltsen betetze-sistema aukeratzeko irizpideak	39
5.4.2.6 "Osatze-betetze-zigilatze" (Form-Fill-Seal: FFS) prozesu automatizatu	40

5.4.3 Beroz moldatutako ontziak	41
5.4.4 Kaxak	42
5.4.4.1 Sarrera	42
5.4.5 Etiketatzea	43
5.4.6 Paketatzea	43

6 ELIKAGAI IZOZTUAK ONTZIRATZEA

6.1 SARRERA	44
6.2 IZOZTE-SISTEMAK	44
6.2.1 Airezko izozkailuak	44
6.2.2 Gainazal hotzeko izozkailuak	45
6.2.3 Izozkailu likidoak	45
6.3 IZOZTEA ETA ULTRAIZOZTEA	45
6.4 BILTEGIRATZEA ETA BANATZEA	45
6.5 ONTZIEN BEREZITASUNAK	46
6.6 ONTZI-MOTAK	46

7 ERALDATUTAKO ATMOSFERAN ONTZIRATZEA

7.1 SARRERA	48
7.2 GASEN PROPIETATEAK	48
7.3 ERALDATUTAKO ATMOSFERAREN GAS-KONPOSIZIOA	49
7.4 ONTZIEN MATERIALAK	49

8 HARAGIKIAK ONTZIRATZEA

8.1 SARRERA	51
8.2 ALDAGAIK	51
8.2.1 Mikroorganismoak	51
8.2.2 Entzimak eta oxigenoa	52
8.2.3 Tenperatura	52
8.2.4 Kolorea	52
8.3 HANDIZKAKO ONTZIRATZEA	52
8.4 XEHEKA SALTZEKO ONTZIRATZEA	53
8.5 HUTSEAN ONTZIRATZEA	53
8.6 ERALDATUTAKO ATMOSFERAN ONTZIRATZEA	54
8.6.1 Gas-konposizioa eta tenperatura	54
8.6.2 Ontzien materialak	54
8.7 HARAGI ETA HEGAZTI IZOZTUAK	55
8.8 HEGAZTIA ONTZIRATZEA	55

9 ARRAINKIAK ONTZIRATZEA

9.1 SARRERA	57
9.2 ARRAIN FRESKOAREN HONDATZEA	57
9.3 BILTEGIRATZEA ETA GARRAIATZEA	58
9.3.1 Fresko kontsumitzeko arraina	58
9.3.2 Izozteko arraina	58
9.4 ERALDATUTAKO ATMOSFERAN ONTZIRATZEA	59
9.5 HUTSEAN ONTZIRATUTAKO ARRAINAK	59
9.6 ARRAIN IZOZTUA ONTZIRATZEA. ULTRAIZOZTEA	60

10 FRUTA ETA BARAZKI FRESKOAK ONTZIRATZEA

10.1 SARRERA	61
10.2 FRUTA ETA BARAZKIAK BILTEGIRATZEA	62
10.2.1 Tenperaturaren eragina	62
10.2.2 Atmosferaren konposizioa eta atmosfera kontrolatua	63
10.2.3 Gas hegaskorra	63
10.2.4 Hezetasuna	63
10.3 FRUTA ETA BARAZKI IZOZTUAK	63
10.4 FRUTA ETA BARAZKIAK ONTZIRATZEA	64
10.5 ERALDATUTAKO ATMOSFERAN ONTZIRATZEA	64

11 KALITATEA

11.1 SARRERA	66
11.2 HACCParen FLUXU-DIAGRAMA	67
11.3 HACCPa ONTZIRATZE- ETA BILTEGIRATZE-PROZESUETAN	68
11.4. INGURUMENA KUDEATZEKO SISTEMA (IKS) ONTZIRATZE- ETA BILTEGIRATZE-PROZESUETAN	70
11.5 IXTE-KONTROLA	71
11.5.1 Sarrera	71
11.5.2 Lata eta potoen zigilatze-akatsen ohiko arrazoiak	72
11.5.3 Laten ixte-kontrola	72
11.5.3.1 Ixte-prozesuaren akatsak	72
11.5.3.2 Kontrol-sistemak	72
11.5.4 Beirazko ontzien zigilatze-kontrola	75
11.5.4.1 Hutsaren kontrola	75
11.5.4.2 Hermetikotasun-kontrola	75
11.5.4.3 Taparen segurtasun-kontrola	75
11.5.5 Poltsen zigilatze-kontrola	76
11.5.5.1 Zigilatze-akatsen kontrola	76
11.5.5.2 Itxieraren kontrol-sistemak	76

12 ERANSKINA. TRESNERIA

12.1 ONTZIRATZE-PLANTA PILOTU AUTOMATIZATUA	78
12.1.1 Planta pilotuaren tresneria	79
12.1.2 Kontrol-armairuak	79
12.1.3 Plantaren funtzionamendu orokorra. Martxan jartzeko faseak	80
12.1.4 Katearen funtzionamendu automatikoa	81
12.1.4.1 Betetzeko makina	81
12.1.4.2 Ixteko makina	82
12.1.4.3 Garbigailua	82
12.1.4.4 Ontziak kaiolatan sartzeko makina	82
12.1.4.5 Autoklabearen karga eta deskarga egiteko makina. Karga	83
12.1.4.6 Autoklabea	83
12.1.4.7 Autoklabearen karga eta deskarga egiteko makina. Deskarga	83
12.1.4.8 Ontziak kaiolatatik ateratzeko makina	83
12.1.4.9 Lehorgailua	84
12.1.4.10 Etiketatzeko makina	84
12.1.4.11 Inprimagailua eta ikusmen artifizialeko puntua	84
12.1.4.12 Galdara	84
12.2 MAKINA TERMOZIGILATZAILEAREN ERABILERA	85
12.3 HUTSEAN ONTZIRATZEKO MAKINAREN ERABILERA	87

BIBLIOGRAFIA

